

Kyrkomötet
Motion 2015:3
av Karl-Gunnar Svensson

Svenska kyrkans uppgifter på nationell nivå

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten till ändring i kyrkoordningen som gör det möjligt för Svenska kyrkan på nationell nivå att i sitt uppdrag också ska ha möjlighet att utföra verksamhetsuppgifter enligt motionens intentioner om kyrkostyrelsen skulle anse det vara nödvändigt.

Motivering

I lagen om Svenska kyrkan (1998:1591) står det i 1 § ”Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift. Svenska kyrkan har också nationella organ.” I kyrkoordningens (KO) 2 kap. 1 § står det att ”Församlingen är det lokala pastoralala området. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.” Det innebär att verksamheten inom Svenska kyrkan ska bedrivas av församlingarna.

Stiftens och den nationella nivåns uppgifter står det om i KO 6 kap. och 10 kap.

Stiftens uppgifter står det om i KO 6 kap. 1 §: ”Stiftet är det regionala pastoralala området. Dess grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet. Stiftet har också förvaltande uppgifter.”

Svenska kyrkans nationella nivåns uppgifter står det om i KO 10 kap. 3 §:

Kyrkostyrelsen företräder trossamfundet Svenska kyrkan. Den bereder och verkställer kyrkomötets beslut och har förvaltande uppgifter.

Kyrkostyrelsen ska

1. stödja stiftens arbete för utveckling av församlingslivet,
2. ansvara för Svenska kyrkans arbete bland svenskar i andra länder,
3. svara för Svenska kyrkans officiella relationer till andra kyrkor och samfund,
4. samordna Svenska kyrkans och dess församlingars ansvar för internationell mission och internationell diakoni,
5. ange villkoren för tillträde till de kyrkliga grundutbildningarna och bestämma utbildningsplanerna för dessa samt se till att de kyrkliga grundutbildningarna erbjuds i tillräcklig omfattning,
6. svara för det kyrkliga utjämningssystemet,
7. ha hand om övergripande frågor när det gäller Svenska kyrkans gemensamma datasystem,
8. främja forskning av betydelse för Svenska kyrkan, och
9. verka för ett rikt och mångfaldigt kulturliv som främjar dialogen kring religion och livstolkning. (SvKB 2005:14; 2005:7; 2012:11)

Denna motion handlar om den nationella nivåns uppgifter och möjligheter att komplettera dessa uppgifter enligt nedan. Frågan om nationell nivå har ställts tidigare bl. a. i ”Västerås stift i omförhandlingen av det svenska välfärdskontraktet”, ett stiftprojekt som ställer frågan men som mer handlar om vad församlingar kan göra eller kanske stiftet. Den här motionen handlar endast om den nationella nivån.

Alla de ovan nämnda bestämmelserna är väl genomtänkta och tänkta att fungera på det sätt som vi vill att Svenska kyrkans verksamheter ska utföras.

Men när Migrationsverket hörde av sig till Svenska kyrkan för dialog skedde det till den nivå som bör få frågan. De hörde av sig till kyrkostyrelsen som ”företrädare trossamfundet Svenska kyrkan”.

I november 2014 ägde ett möte rum mellan Svenska kyrkan och Migrationsverket. Syftet var att diskutera hur man tillsammans skulle kunna finna arbetsformer för att underlätta situationen för asylsökande och flyktingar i Sverige. Efter mötet återkom Migrationsverket med förslag på områden där man hoppades på Svenska kyrkans bidrag med hjälp att ordna hyreslägenheter, hyra av lokaler och med personal engagerad av Migrationsverket samt upphandling av asylboende och stöd till asylsökande.

Den 3 mars 2015 hade kyrkostyrelsen ett sammanträde där beslutet blev: ”Att uppdra åt generalsekreteraren att utveckla en stödfunktion på nationell nivå som bistår stiftet i deras stöd till församlingar i arbetet med asylsökande och flyktingar. Uppdraget ska genomföras i samråd med stiftet.”

Beslutet togs helt i enlighet med Svenska kyrkans ordning.

Eftersom grundtanken i vår kyrka är att verksamhet av det slaget ska utföras lokalt så blir det upp till församlingarnas möjligheter och engagemang att ordna med sådant. Nationell nivå ska ”bistå stiftet i deras stöd till församlingarna.”

Men när det kommer fram uppgifter, som de Migrationsverket har kommit med, kan de vara svåra att få in i församlingarnas redan befintliga arbete trots allt slags stöd.

Svenska kyrkan måste börja se om vi som kyrka även på nationell nivå kan hjälpa till också med tjänster i välfärden som är svåra eller omöjliga att hantera av enskilda församlingar, även om ekonomiska stöd och annan hjälp kan ges från stifts- och nationell nivå.

Detta blir särskilt tydligt i de aktuella frågorna om möjliga lokaler och omhändertagande av flyktingar. Det finns alltså ett stort behov, men strukturen i vår kyrka gör att det hänger på de lokala församlingarna om det ska kunna bli något gjort för att hjälpa de människor som behöver vår hjälp.

Synen på Svenska kyrkan är ofta att man ser den som *en* organisation som borde kunna hjälpa också nationellt med direkta verksamhetsuppgifter, kanske särskilt diakonala uppgifter.

Nu var det inte så många år sedan som Strukturutredningen lades fram i kyrkomötet, men då var denna akuta fråga om flyktingmottagande inte aktuell och ingen av oss hade väl kunnat föreställa sig vad som skulle komma.

Även om det inte var många år sedan beslut fattades om strukturerna i Svenska kyrkan menar jag att vi åter behöver fundera över vår struktur för att möjliggöra för nationell nivå att företräda Svenska kyrkan också på ett sådant sätt att det blir möjligt för nationell nivå att hantera konkreta verksamhetsområden. Det kan gälla t.ex. flyktingmottagande, men kanske också andra välfärdstjänster som Svenska kyrkan kan vara behjälpliga med på nationell nivå.

Träslövsläge den 15 maj 2015

Karl-Gunnar Svensson (KR)